

VILNIS

LIETUVIŲ LIAUDIES LAIKRASTIS
LITHUANIAN NEWSPAPER
3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Telefonas: (312) 842-7325

LIBRARY

APR 9 1986

KAINA 25 c.

STATE HISTORICAL SOCIETY
OF WISCONSIN
MADISON, WIS. 53706

VOLUME LXVI Nr. 7

KETVIRTADIENIS, KOVO (MARCH) 27, 1986

Kasdien

YRA KUR LEISTI LAISVALAIKĮ SU ŠEIMA

Trumpai

SUSIORGANIZAVO DARYS SPRENDIMUS JAU APKARPO KLESTI, BET...

Pavyzdžiu savo kolegų filadelfijiečių, Čikagos benamiai irgi susiorganizavo į uniją. Steigiamasis susirinkimas įvyko kovo 8 dieną elektricistų profsąjungos salėje, 37 S. Ashland salėje. Susirinkime dalyvavo 210 benamių.

Užsimojo juos suorganizuoti benamis Jamail Beverly su savo kolega benamiu Kenneth, 28 metų vaikinui. Nuo kalėdų iki dabar jie du aplankė miesto parkus, užuovėjas ir daug vietų, kur tik randasi benamių, apklausinėti juos dėl susiorganizavimo. Apie tūkstantis jų pasizadėjo mokėti kas mėnesį po dolerį ir vaikinai ėmėsi darbo.

Miesto mero Harold Washington apskaičiavimu, Čikagoje yra nuo 10 iki 12 tūkstančių benamių ir jų vis gausėja. Steigiamajame benamių unijos susirinkime organizatorius Jamail Beverly taip pat akcentavo, kad Čikagoje kasdien pagausėja dešimt benamių ir, girdi, dauguma jų yra paleisti iš darbo ir nebegaunantys nedarbo kompensacijų.

Išdiskutavus kitus su benamių padėjimais susijusius klausimus, susirinkimas J. Beverly išrinko unijos prezidentu, du jam padėjėjus ir iš 13 žmonių sudėties tarybą.

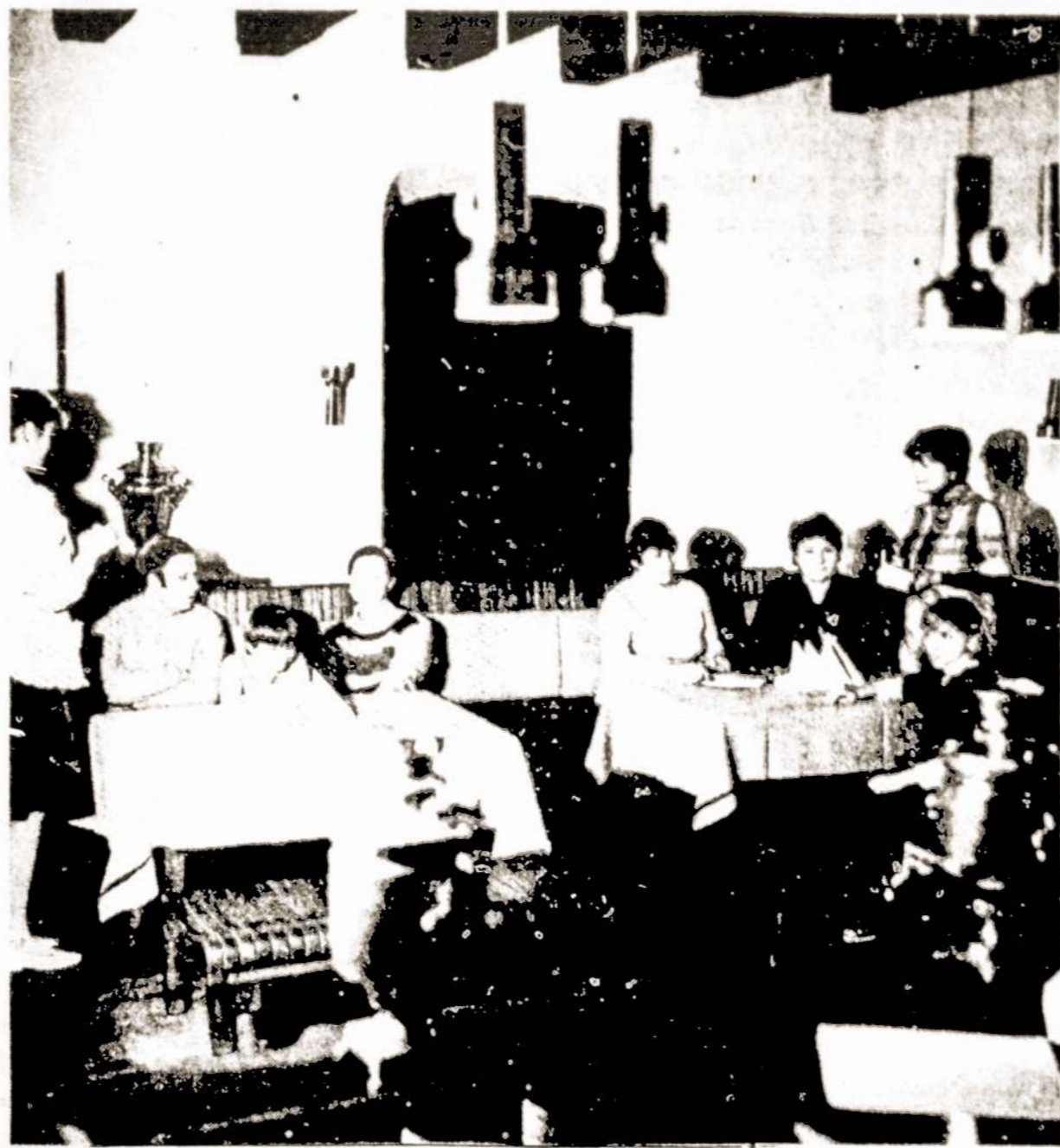
Baigiantis susirinkimui, Jamail Beverly kolega Kenneth pažymėjo, kad nuo dabar benamiai pradės daryti sprendimus.

Vienas iš sprendimų, atrodo, bus išsikovoti teisę balsuoti taip, kaip išsikovojo per teismą kolegos filadelfijiečiai benamiai.

Kaip dabar yra, benamiai neturi teisės balsuoti, nes neturi adreso, kur jie "gyvena". Filadelfijiečiams laimėjus, dabar to miesto benamiams balsavimo punkte pakanka pasakyti kokioje miesto užuovėjoje dažniausiai jie nakvoja, kuriame parke ir ant kurio suolo miega, kokiam tuščiam apleistame sklype turi iš kartono dėžių pasistatę būdą.

Nuo kovo 1 dienos pradėjo galioti Gramm - Rudman - Hollings įstatymas valstybės biudžetui subalansuoti. Pirmu įstatymo šūviu jau apkarpyta šimtai federalinių programų iki 811,7 milijono. Numatoma, šiemet dar bus apkarpyta nuo 20 iki 40 milijonų dolerių.

Kaip jau yra žinoma, apkarpytus labiausiai pajus socialinio aprūpinimo pašalpgaviai, neturtinųjų vaikai mokyklose, sveikatos apsauga, neturtinieji kolegijų studentai ir kitos socialinės pro-

Autoriaus nuotraukoje: šeimyniniai pietūs "Subatėlėje".

Atjaunėjęs šviesiom spalvomis Vilniaus senamiestis traukia laisvalaikio apsilankyti šimtmetėse gatvelėse. Pasivaikšėti, pasižvalgyti einama šeimomis. Daugelio sekmadieninių pasivaikšėjimų maršrutai nūnai praeina Subačiaus gatve. Yra kuo pasigrožyti — čia atvėrė duris ištisas restauracijos, susijusios su žmonių gerbūviu. O dar ko, gali būti "pačiupinėta" ir Social Security programa.

Nėra abejonės, benamių armijos didėjimas dar labiau paspartės.

Prezidentas Reaganas didžiuojasi, kad jo reaganomikos politika yra efektyvi, krašto ūkis klesti. Žinoma, jeigu krašto ūkio klestėjimą stebėsime per korporacijų ir biznio pelnų didėjimo akinius — klesti. Bet jeigu krašto ūkio klestėjimą stebėsime per žmonių gerbūvio akinius — vaizdas visiškai kitoks.

Mazieji fermeriai gvoltu šaukia, jog jie bankrutuoja, ko nebuvo nuo pat Didžiosios depresijos metų. Didžiosios miestuose tiek "priviso" benamių, kad jie netgi randa reikalą organizuotis, kovoti. Nedarbas nemažėja. Skurdžių rajonuose skurdas didėja. Neturtinųjų kūdikių mirtingumas stačiai pasibaisėtinas.

Kaip visa tai pavadinti reaganomikos politikos efektyvumu, reikia Saliamono kelnų, kurios reikalui esant atsisegdavo pačios, kad pasakyti.

S. J. Jokubka

ruotas kvartalas. Vaikučius ypač traukia keturi jo kiemeliai, sakytum, sutvėrti slėpinių žaisti, o suaugusieji žavisi neatsižavi atgimusia gotikos architektūra. Taip praleisti laisvalaikį ir smagu, ir naudinga. Tikra šeimyninė šventė, kurioje apsieinama be stikliuko. O po ekskursijos tėveliai vaikučius pradžugina dar viena staigmena — kaipgi kitaip pavadinsi vizitą į "Subatėlę". Šeimyniniai pietūs čia jau tapo tradicija. O mažyliai ir krikštaiti pamiršta, kai po šimtamėčiais skliautais išvysta senovinių virdulių kolekciją.

Šį nuostabų ir gausiai lankomą Vilniaus kampelį antram gyvenimui prikėlė restauratorių rankos.

Jau gotikos laikais (XV-XVI amžiuje) šioje vietoje stovėjo du mūriniai dviejų aukštų namai su rūsiomis. Jie laikui bėgant, pergyveno keliolika stambių ir dalinių rekonstrukcijų. Medinius perdangimus pakeitė skliautiniai. Fasadą papuošė tarpaukštinių plytinių "rantytas" kamnyzas. Renesanso laikais šis pastatas buvo nutinkuotas, vėliau išapytas geometriniais formų dekoru. Galutinai esamas užstatymas susiformavo XIX amžiaus pradžioje. Viename iš namų buvo įrengtas ištaigingas butas, kurio kambarių lubas puošė netgi paauskuotos gipsinės miniatiūros...

Atsirado pasiūlymas šiuos pastatus, kurie ištis buvo apverkti, nuogriauti ir jų vietoje pastatyti naujus gyvenamuosius namus. Tačiau kruopščiai ištyrus jų architektūrinę vertę, pa-

— JAV komunistų partijos generalinis sekretorius Gus Hall buvo nuvykęs į Tarybų Sąjungos komunistų 27-ąjį suvažiavimą. Susitikime su žurnalistas papasakojo, kad TSRS paskelbtas branduoliniams bandymams moratoriumas, milijonams žmonių pakeitė galvoseną: jeigu TSRS gali, tai kodėl JAV negali paskelbti moratoriumą?

— AFL-CIO vadovai susirinkime Bal Harbor, Floridoje, priėjo išvados, kad kovoje su transnacionalinėmis korporacijomis yra būtina Amerikos profsąjungoms kooperuoti su užsienio šalių darbininkų profsąjungomis.

— Pasaulinio taikos komiteto organas "Peace Courier" skelbia, kad Nikaragoje "kontros" jau nužudė 3,652 žmones, 4,039 sužeidė, 5,232 kidnapino, daugiau kaip 240,000 paliko benamiais, 7,582 vaikus paliko našlaičiais.

— Buvęs prezidentas Jimmy Carter sako, jog prez. Reaganas be perstojo meluoja. Taipgi pažymi, kad Reagano didinimas karinio potencialo mažai bendra turi su krašto saugumu.

— Brazilijos vyriausybė įvedė kainų kontrolę kovai su infliacija.

Nesutaria

Briuselyje vyko Europos Bendrosios rinkos šalių žemės ūkio ministrų susirinkimas dėl 1986-1987 metų derliaus agrarinės produkcijos supirkimo kainų. Kaip buvo tikėtasi, tarp partnerių iškilo didelių nesutarimų dėl to, kad kiekviena šalis siekia užtikrinti kuo naudingesnes kainų problemas sprendimo sąlygas. Ar pavyks susitarti, kai kiekvienai šaliai savi marškiniai arčiau kūno, sunku pasakyti.

sikonsultavus su prityrusiais restauratoriais E. Purliu ir G. Laučium, buvo nuspręsta kiek galima tiksliau atstatyti dar vieną senojo Vilniaus kampelį. Projekte buvo numatyta išsaugoti vertingus istorinius-architektūrinius elementus. Buvo paruošti šablonai renesanso laikų tapybos dekoru fragmentų atstatymui. Nuspręsta pastatų kompleksą pritaikyti šių dienų poreikiams, įrengti 20 gyvenamųjų butų su visais patogumais, butų fondo eksploatavimo tarnybą, mokymąsias fotolaboratorijas ir patalpas susivienijimui "Praktika" bei 50 vietų arbatos restoraną "Subatėlė" su patalpomis, skirtomis šeimyninėms šventėms pažymėti.

Šio sudėtingo architektūrinio ansamblio Subačiaus gatvėje restauracijos ir remonto darbus vykdė Vilniaus statybos ir remonto tresto 4-oji statybos remonto valdyba.

T. Žebrauskas

VILNIS

Lithuanian Peoples' Bi-weekly (659-780)

Published bi-weekly, Thursday, except when preceded by a Holiday, by the Workers Publishing Association, Inc.
Subscription rates in United States: one year \$15.00; Chicago \$17.00; Canada, and other foreign countries — \$20.00.

POSTMASTER: Send address changes to the
VILNIS—3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 Phone 842-7325
Second-class postage paid at Chicago, Illinois (U.S.P.S. 659-782)

Kiek būtų pasigardžiavimo oi, oi!

Arizonoje, Topack mieste yra karo veteranų organizacija — International Alliance of Atomic Veterans. Amerikoje, Anglijoje, Kanadoje ir Australijoje organizacija turi mažiausia 5,000 narių. Organizacijos patariamajame taryboje yra ir tokie žymūs amerikiečiai kaip Averell Harriman, Paul Warnke bei Linus Pauling.

Organizacijos įkūrėjas Anthony Gaurisco ir direktorius reikalams su kitose šalyse esančiais organizacijos nariais Norman Solomon užėjo Maskvoje į JAV ambasadą pasimatyti su ambasadoriumi Arthur Hartman ir pareikšti jam protestą, nukreiptą prieš prez. Reaganą, kodėl jis nesutinka su TSRS pasiūlymu nutraukti branduolinius bandymus taip, kaip nutraukė Tarybų Sąjunga iki balandžio 1 dienos. Ir kai jiedu ambasadoriui perskaitė atsineštą raštišką protestą, paruoštą paskelbti spaudoje, ambasadorius įsakė juos pašalinti iš ambasados.

Anthony Gauriscą, II Pasaulinio karo veteraną, ambasados tarnautojai neišvarė, o stačiai mesū išmetė į gatvę. Šaligatviu praeiviai nustebė, kas čia darosi!

Norman Solomon, netekęs sveikatos, kai 1946 metais dalyvavo atominės bombos sprogdytume Bikini atole, išėjo pats iš ambasados. Pabijojo, kad ir jo mesti neišmestų ir nepažeistų jau ir taip nesveiką jo nugarkaulį.

Atsitikimą praneša "Daily World" korespondentas Maskvoje Mike Davidow vasario 25 dienos laikraščio laidoje.

Išties nuostabus dalykas. JAV ambasada Maskvoje jau yra Amerikos teritorijos lopinėlis, kuriame kaip ir Amerikoje veikia šalies konstitucija garantuotas spaudos ir laisvės žodis. Toks ambasadoriaus Arthur Hartman pasielgimas, nepaisymas konstitucija garantuoto laisvės žodžio, turėtų būti smerktinas. Žinoma, jeigu Amerika būtų fašistinė šalis, būtų kitas reikalas.

Sakykim, jeigu Vašingtone iš Tarybų Sąjungos išmestų į gatvę tarybinį pilietį, koks būtų aliarnas, kiek komercinei spaudai, radijui bei televizijai būtų pasigardžiavimo oi, oi! Tik pagalvokime.

Turėsime dar vieną bilijonierių

Vadinasi, Amerikoje turėsime dar vieną bilijonierių — prez. Reagano asmenišką draugą, pabėgusį nuo Filipinų liaudies diktatorių Ferdinand Marcos. Jis čia atvyko, pakluses prez. Reagano patarimo, kuris netgi parūpino lėktuvus ne tik jam ir jo šeimai atvykti, o ir atsigabenti turtams.

Atvykęs į Havajus Filipinų liaudies tironas Ferdinand Marcos žurnalistams papasakojo, kad jis norėjęs vykti į Filipinų šiaurėje Ilocos provincijos savo gimtąjį miestą Lonog, bet prez. Reagano atstovas pataręs vykti į Guam ir iš ten atvykęs čia.

Ferdinand Marcos atvyko ne tuščias. Kaip muitinės pareigūnas Dennis Murphy sako, jis atsivežęs milijonus dolerių. CBS žinių agentūros išsitarimu, atsivežęs 24 dėžes, prikrautas filipinietišku pinigų, kurių vertė daugiau kaip milijonas dolerių. Kiek jis atsivežė visokiausių brangenybių — vilkai žino. Manoma, 3 milijonų dolerių vertės.

Diktatorius, matyt, jautė, kad anksčiau ar vėliau jam teks bėgti iš Filipinų, kad tokiais dideliais turtais apsirūpino senatvę. Kada jis pradėjo žertis sau turtus, sunku pasakyti. Tačiau per 20 metų diktatoriudamas, nors jo alga buvo daug mažesnė už Amerikos prezidentų algas, bet Konstitucinių teisių centro Vašingtone prezidento Morton Stavis apskaičiavimu, Ferdinand Marcos vertas mažiausia 30 bilijonų dolerių. Vien tik Niujorko Manhatane jo nuosavybės vertos 350 milijonų dolerių.

Kas yra lankęsis Maskvoje Kremliaus muziejuje, kuriame sukrautos carų brangenybės, nė truputį nesistebi, kodėl carų Rusijos muzikai buvo vyžoti, skarmaluoti. Filipinų liaudis dar labiau nuskurdinta. Apie 70 procentų gyventojų vos vegetuoja. Šių žmonių skurdo sąskaita diktatorius Ferdinand Marcos ir krovėsi bilijonus.

Ne vienas Marcos toks. Haičio diktatoriai Duvalierai darė tą patį. Kraštą taip nuvarė nuo koto, kad Haitis laikomas šioje Atlanto pusėje skurdžiausia šalimi abiejose Amerikose. Duvalierams nebuvo iš ko susikrauti bilijonus kaip diktatoriui Marcos. Haitis kelis kartus mažesnis už Filipinus, gyventojų gal net keliolika kartų mažiau negu Filipinuose. Duvalierai turėjo pasitenkinti pasigrobtį šimtus milijonų dolerių. Nepajėgė nė bilijono susikrauti. Tačiau Duvalierui diktatoriavimo galas vis tiek nebuvo prastesnis kaip Marcos. Prez. Reaganas ir jam parūpino lėktuvą iškristi į Prancūziją.

Pagal žmonių šnektas, jeigu Duvalieras būtų buvęs bilijonierius kaip Marcos, į Prancūziją nebūtų reikėję skristi, vietos būtų buvę Amerikoje. Būtumėm turėję net dar du bilijonierius.

PASIDAIRIUS PO MŪSŲ AMERIKA

Narkomanija

Iš daug Amerikos negerovių yra ir narkomanija. Marijuana, kokainu ir kitokiu brudu vis labiau pradeda užsikrėsti ir tie, kurių ištekliai narkotikams įsigyti yra riboti. Prezidento komisija jau rado reikalą siūlyti, kad darbovietėse tarnautojai bei darbininkai retkarčiais būtų patikrinti ar nevartoja narkotikų.

Kad ir būtų priimtas toks prezidento komisijos pasiūlymas, ar kiek būtų pristabdytas narkomanijos plitimas, labai abejotina. Narkotikais biznis yra vienas iš pelningiausių, o kadangi mūsų socialinės sistemos variklis yra pelnas, pastoti jam kelią stačiai neįmanoma.

Jeigu esi neturtingas

Čikagoje, kai sužeistas ar sunkiai sergantis žmogus skubiai nuvežamas į ligoninę, visų pirma esti apklausinėjamas kiek turi turto, ar yra apsidraudęs sveikata, ar turi Medicare. Ir kai į šiuos klausimus atsakymai būna negatyvūs, tokį žmogų gabena į apskrities — Cook County ligoninę, kur priimami ir neturteliai.

New England medicinos žurnalas rašo, kad toks iš privatiškų ligoninių neturtėlių gabenimas į Cook County ligoninę neapsakomai padidėjo po 1980 metų, kai medicininę pagalbą neturtingiems pradėjo mažėti. 1980 metais į Cook County ligoninę iš privatiškų ligoninių buvo perkelta 1,295 ligonys, o praėjusiais metais tris kartus daugiau.

Iš tokių perkeltų į Cook County ligoninę ligonių 81 procentas yra bedarbiai, kurių dauguma paleisti iš darbo yra praradę sveikatos apdraudimą ir dar nesulaukę Medicare amžiaus.

Šturmavo prezidento užmačią

Vos spėjo prez. Reaganas paskelbti savo užmačią duoti \$100 milijonų Nikaragvos "contras", susilaukė Amerikos pažangiosios liaudies didelio pasipriešinimo, netgi Kongresas į tai atkreipė dėmesį. Pasipiktino netgi ir sveikiau galvojančios dvasininkai.

Kovo 5 dieną prie Kapitolijaus apie 100 dvasininkų ir rabinų, kurių tarpe buvo beveik du tuzinai Romos katalikų vyskupų, buvo susiformavę į kryžių, taipgi turėjo iškeltą baltą didelį kryžių su užrašytomis pavardėmis praeitą vasarą nužudytų nikaragviečių, kad parėškus pasipiktinimą užmačia.

Episkopų vyskupas niujorkietis Paul Moore sako, jog susirinkusieji prie Kapitolijaus dvasininkai atstovavo milijonams protestantų, Romos katalikų ir žydų.

Tokio dalyko, kad dvasininkai taip būtų pasipiktinę valdžia, Amerika nėra mačiusi.

Ar nebus shuttlegate?

Komisija, tyrinėjanti raketinio laivo (Challenger) sprogimo priežastis, konstatuoja, kad laivas turėjo defektą ir neturėjo būti paleistas esant žemai oro temperatūrai, bet buvo paleistas. Prašosi klausimas, kodėl?

Senatorius Ernest Holligan tiesmukai sako, jog turėjo kas nors daryti spaudimą, kad būtų palcis-

tas. Jis nori žinoti, iš kur toks spaudimas buvo. Ar iš Kongreso, ar iš korporacijų-kontraktorių, ar iš Baltųjų rūmų, ar iš Pentagono?

Laikraštis "Daily World" (kovo 1 d. laidoje) rašo, jog labai galimas daiktas, kad prez. Reaganas tą dieną kalboje tautai norėjo sumenkinti "Zvaigždžių karų" programos kritikų ir įrodyti paleistu laivu kaip gerai veikia tobula technika skraidymams erdvėje, bet išėjo kitaip. Laivas kildamas sprogo su jame buvusiais astronautais. Prezidentas savo kalbą atidėjo ir po savaitės kalboje apgailestavo nelaimingą atsitikimą.

Pasak to laikraščio, viską sudėjus į krūvą, panašu į Baltųjų rūmų shuttlegate, koks buvo prez. Nixonui su Watergate.

Kalbas, kad iš Baltųjų rūmų buvo skambinta laivą paleisti, Baltųjų rūmų pareigūnas L. Speakes griežtai užginčijo.

Paruošė S. J.

BUVO VERTAS ŽMOGAUS VARDŲ

Neseniai iš pasaulio nužudytas Švedijos premjeras Ulof Palmė, išties, buvo vertas žmogaus vardo. Ilgai jo liūdės Švedijos liaudis, pasaulio dorajai žmonijai ilgai jo atminimas neišdils.

U. Palmė gimė pasiturinčioje švedų šeimoje 1927 metų sausio mėnesi. 1953 metais iš įstojo į Švedijos socialdemokratų darbininkų partiją. 1956 metais buvo išrinktas į parlamentą.

Palmė griežtai smerkė JAV agresiją Vietname, plačiai pagarsėjo kaip aktyvus nacionalinio išsivadavimo kovų šalininkas. 1968 metų vasario mėnesį, būdamas švietimo ministras, aktyviai dalyvavo Stockholme vykstančioje antikarinėje demonstracijoje prieš karą Vietname, po to Švedijos specialios tarnybos ir CIA keletą metų jį slaptai sekė.

1969 metais Palmė buvo išrinktas Švedijos socialdemokratų darbininkų partijos pirmininku. Nuo 1969 iki 1976 metų jis buvo vyriausybės vadovas, nuo 1980 metų spalio mėnesio Palmė vėl buvo premjeru.

Pažangiosios visuomenės autoritetą ir pripažinimą U. Palmė pelnė savo veikla, siekdamas taikos, visuotinio nusiginklavimo ir saugumo komisijos pirmininkas, vienas iš autorių bendros šėlių šalių valstybių ir vyriausybės vadovų deklaracijos, raginančios nutraukti branduolinius bandymus.

Kaip premjeras U. Palmė du kartus su oficialiu vizitu lankėsi Tarybų Sąjungoje.

Piktinasi

Pranešimais iš Havanos, Karibų šalių pažangiųjų jėgų pasipiktinimą sukėlė prezidento Reagano vizitas į Grenados salą, kuri 1983 metais tapo Amerikos militarizmo karinės agresijos auka.

Šią kelionę Karibų šalių pažangiosios jėgos laiko labai grubiu regiono šalių nacionalinio suverenumo ir orumo pažeidimu.

Vilnis, 1986 m. kovo 27 d.

RAŠYTOJAI – RAŠO, SKAITYTOJAI... NESKAITO

Retas vėksnių laikraštis mūsų dienomis pasirodo be dejonės, kad vis labiau turtėję lietuviai (kažkodėl žymiai rečiau kalbama apie tuos, kurie nuturtėja...) vis abejingesni lietuviškai kultūrai, ypač — knygai.

Girdi, jų neperka. Tenka brukte brukti. O kai įbrukama, tai, žiūrėk, dulka kur nors lentynoje metų metais net neatversta. Tai geriausia atveju. Gi ne taip retai labai šviežia atsiduria šiukšlyne.

Dar rašoma, kad vis brangsta popierius ir spauda. Kad žmonės vis dažniau neturi laiko skaityti, ir domisi tik tais leidiniais, kurie teikia profesinės naudos ar malonumo. Gi, kaip visiems labai plačiai žinoma, „patriotiški“ leidiniai neteikia nei to, nei kito...

Ką gi, tai labai rimtos priežastys. Teisingiau, tik dalis jų, nes apie vieną, bene pagrindinę, dažniausiai nutylime. Štai kodėl su dideliu susidomėjimu perskaiciu tokias eilutes: „Kalbėjo du žymūs lietuvių knygų puoselėtojai. Visuomenininkas pasisakė už kokybę, pareikšdamas sugestiją, kad rašytojai skirtų daugiau laiko knygų parašymui ir rašytų knygas, kurias ne tik pirktų, bet ir skaitytų.“

Rašytojas teigė, kad esą svarbu, jog rašytojai rašo, tuo didindami lietuvių kultūrinius lobynus.

Deja, dėl laiko stokos šis įdomus klausimas (kas svarbiau: kokybė ar kiekybė?) nebuvo išskleistas, kas ir šiandien tebėra aktuolu.

Eilinė kombinacija

Lituanistinė katedra prie Ilinojaus universiteto iševijos propagandoje tapo vos ne legendiniu Feniksu, „vieninteliu“ ir „tikruoju“ pasauliniu lituanistikos centru ir kuo tik nori... Patys katedros vadovai, žinoma, neužsiima tokiais tūščia garbiškais, nieko bendro su tikrove neturinčiais plepalais. Jie privengia ir dalyko politizavimo, savo pasisakymuose pabrėžia giliai kultūrinę, švietėjišką, mokslo tiriamąją katedros misiją. Katedros vedėjo B. Vašklio pasisakymai rodo turint šį lituanistikos Amerikos žemynne centrą labai įdomių ir girtinų sumanymų.

Bet sumanymams, netgi paprasčiausiems, reikia pinigų. Ir čia galėtume prisiminti dešimtis istorijų, kada iševijos kultūrininkų, švietėjų, mokslininkų planai subliūškėdavo tuojau, kai idėjos globėjų ir mecenatų paprašydavo atidaryti piniginę. Panašiai atsitiko ir dabar: katedra įsteigta daugiausia už pavienių lietuvių aukas, o stipendijas turi skirti jau kiti. Tai gi, ką žada šiandien tie, kurie labai reprezentavo savo nuopelnus lituanistikos katedrai, kol ji kūrėsi — Amerikos LB ir „Lietuvių fondas“?

Atsiversime praėitų metų rugpjūčio 20 d. „Tėviškės žiburių“ numerį. Čia įdėtas katedros vedėjo prof. B. Vašklio straipsnis, kuriuo paaiškinama, kodėl ankstesnė laikraščio ataskaita apie „Lietuvių Vilniū, 1985 m. kovo 27 d.

Tas klausimas lukštenamas jau daugiau kaip 40 metų. Teisingiau, jis praktiškai nelukštenamas, o... mandagiai nutylimas. Juk jį pradėjus nors kiek rimčiau nagrinėti, tektų daug ką pripažinti.

Pirmiausia tai, kad tik maža dalis iševiškos spausdintos ir įraštos produkcijos gali vadintis poezijos ar prozos knygomis tikrąja to žodžio prasme.

Juk didelę šios produkcijos dalį sudaro rašymas dėl paties rašymo proceso. Dar kita — nemažesnė — dalis „literatūros“ spausdinama vien todėl, kad ji — „patriotinė“, o tai, savo ruožtu, labai plati ir įdomi sąvoka.

Tarpe kita ko, ji reiškia vieno ar kito „šulo“ pašlovinimą. Tos žilos praėities grafomanišką garbinimą. Ir visa tai, savaimė suprantama, būtinai turi būti atskiesta antitarybinio vandenėliu...

Kas visa tai gali skaityti? Be abejo, pats autorius; mecenatas — toli gražu ne visada.

Suprantu: šiose eilutėse nėra nieko naujo — tai visiems žinoma. Tačiau padėtis nesikeičia. „Rašytojai“ (šios pastabos neliečia tikrų iševijos rašytojų) rašo. Skaitytojai, visuomenininkų ar aplinkybių verčiami, perka ar gauna (dažniausiai) dovanų vieną kitą desėtką knygų. Ir — neskaito jų.

Taip ir didėja daugiau nei abejotinos vertės „kultūrinis lobynas“. Matyt, didės ir ateityje...

V. M.

fondo“ stipendijų skirstymo komisijos posėdį ne visai atitinka tiesą. Kaip čia atsitiko? Toje ataskaitoje rašoma: „...reikalą komplikavo lituanistikos katedra Ilinojaus universitete...“. Katedros vedėjas paaiškina: „Aš, kaip katedros vedėjas, stipendijų skirstyme nedalyvavau. Tačiau studijuojančių lituanistiką paprašytas, parašiau dvi rekomendacijas“.

Gali kilti natūralus klausimas: kodėl stipendijų skirstyme nedalyvavo (o gal nebuvo pakviestas?) lituanistikos katedros vedėjas? Gal tos stipendijos jam nerūpi? Rūpi. Profesorius toliau rašo: „To aš neskaityčiau LF pelno skirstymo komisijos darbo komplikavimu... LF įsteigtas laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių pastangomis lietuviškam švietimui, mokslui ir kultūrai remti. Be abejonės, studijos Lituanistikos katedroje priklauso prie LF remtinų dalykų“. O gal profesorius be reikalo viską komplikuoja? Kaip byloja šis įdomus profesoriaus rašinys „Tėviškės žiburucse“, kai kam naudinga būtų tokia visuomenės nuomonė. Pavyzdžiui, ankstesniame straipsnyje apie LF buvo pažymima, kad Lituanistikos katedros studentams pernai teko net 14,350 dolerių stipendijoms. O pasirodo — perpus mažiau. Nes du asmenys, norėję rudenį pradėti studijas, kaip pažymi B. Vaškelis, „nieko negavo“. Bet pinigai kažkieno jau paėmti, tai kur pasidėjo

Objektyve — Kuba

Havanos panorama.

TASS-o nuotrauka

KUR NUKREIPSIM LAZERIO SPINDULĮ?

Kvantinė elektronika aprėpia vis naujas mokslinių tyrinėjimų ir liaudies ūkio sritis, lazeris tampa patikimu mokslinės-techninės pažangos įrankiu. Tuo galima įsitikinti, apsilankius Vilniaus valstybinio V. Kapsuko universiteto moksliniame lazerinių tyrimų centre, kuriam vadovauja TSRS valstybinės premijos laureatas profesorius Algis Piskarskas.

Keliolika lietuviškų lazerinių prietaisų ir aparatų, išėjusių į gyvenimą per pastaruosius penkerius metus, rodo, kad kuo labiau fizikai gilinasi į atrastų reiškinių paslaptis, tuo platesnės galimybės atsiranda juos pritaikyti liaudies ūkyje. Antai didelis lazerinių pluoštų kryptingumas įgalina paleisti juos plonyčiais stiklo siūlais — šviesolaidžiais. Vienos dešimtosios milimetro storio šviesolaidžiu energijos srautas gali tuo pačiu metu perduoti keletą tūkstančių telefoninių pokalbių. Pritaikius šviesolaidžius ryšių linijose, informacijos perdavimo apimtis ir greitis išaugs šimtus kartų. Atrodytų, labai sparčiai — iki vieno milijardo operacijų per sekundę — dirba naujos kartos elektroninės skaičiavimo mašinos, bet optinės skaičiavimo mašinos, kurias kuriant pasitarinais lazeris, dirbs tūkstančius kartų sparčiau. Lazerio spindulys vis dažniau tampa tikslumo „sargybinis“ labai specifinėje srityje — matų moksle.

Lazerinė fizika — jauna mokslo šaka. Tik prieš ketvirtį amžiaus, 1960 metais, buvo sukurtas pirmasis pasaulyje kietakūnis lazeris — šviesos generatorius, „šaudantis“ koncentruota energija, labai tiksliai nukreiptais galingais šviesos impulsais. Po penkerių metų lazerio spindulys sužaidavo V. Kapsuko universitete. Dabar čia

7,500 dolerių?

„Tėviškės žiburiai“ išspausdino šį aštrų prof. B. Vašklio rašinį ir tuo pačiu apsidraudė — jau niekas nesakys, kad ankstesnė laikraščio informacija apie stipendijas Lituanistinės katedros studentams — redakcijos klaida. Tai ne klaida. O tradicinė lietuviškųjų veiksmų kombinacija.

Jonas Šakinis

veikia mokslinis lazerinių tyrimų centras, kurio darbai plačiai žinomi ne tik Tarybų šalyje, bet ir užsienyje. Dalį darbų vilniečiai fizikai atlieka pagal tikslinę TSRS aukštųjų mokyklų programą „Lazeriai“, kuriai vadovauja Lenino ir Nobelio premijų laureatas akademikas A. Prochorovas. Lazerinių tyrimų centre sukurti kvantiniai generatoriai dirba TSRS Mokslų Akademijos Bendrosios fizikos, Radijo technikos ir elektronikos institutuose, kituose stambiuose šalies mokslinio tyrimo centruose, moksliniuose — techniniuose susivienijimuose.

Vilniškis centras palaiko glaudžius ryšius su kitomis respublikos ir šalies mokslo įstaigomis. Štai kartu su Kauno A. Sniečkaus politechnikos instituto specialistais kuriamas lazerinis robotas, kuris bus nepakeičiamas mikroelektronikoje, o su Kauno medikais — lazeriniai aparatai sudėtingoms kraujagyslių operacijoms.

Romualdas Česna

DAILININKAS ŠYPSOS!

— Ačiū, nereikia! Nėbe be laiko, brogiel...
R. Dovydėno pieš.

AFGANISTANO GRIEZTAS PROTESTAS

Afganistano Demokratinės Respublikos vyriausybė pareiškė griežtą protestą prieš Vakarų Vokietijos kišimąsi į Afganistano vidaus reikalus. Protesto notoje pažymima, kad pastaruoju metu oficialioji Bona suaktyvino antiafganiską kampaniją. Vakarų Vokietijos kancleris H. Kolis ir kiti Vakarų

Vokietijos politikai reiškia simpatijas gerai žinomų antiafganiskų elementų ardomajai veiklai

ANTANO VIENAŽINDŽIO MEMORIALINIS MUZIEJUS

Viktoro Šatkausko nuotraukoje: poeto Antano Vienažindžio memorialinis muziejus Juodelių sodyboje Gipėnų kaime.

Retas Rytų Aukštaitijos žmogus turbūt nežino, kad dabartinio Zarasų rajono Gipėnų kaime, prie melynųjų Sartų, prabėgo poeto Antano Vienažindžio (1841-1892) vaikystė, kad čia jo išvaikščioti takai takeliai, sukurtos dainos, plačiai pasklidusios po visą Lietuvą.

Važiuojant keliu Dusetos-Obeliai, ties senaisiais Gipėnais kelevį pasitinka Lietuvoje plačiai žinomo liaudies meistro Stasio Karausko sukurtas stogastulpis. Nuo jo nedidelis keliukas veda į Juodelių sodybą, kurioje įkurtas poeto memorialinis muziejus.

Maloniai sutinka kiekvieną svečių sodybos šeimininkai — poeto brolio anūkė Ona Vienažindytė-Juodelienė ir jos vyras Martynas Juodelis. Abu, buvę darbštūs "Švy-

turio" kolūkio kolūkiečiai, dabar jau pensininkai, mielai aprodo Antano Vienažindžio memorialinį muziejų, kurį, pažymint poeto 130-ąsias gimimo metines, čia įkūrė Zarasų rajono kraštotyros entuziastai.

Erdvioje seklyčioje — senoviniai baldai, knygos, spaudos puslapiai apie A. Vienažindžio gyvenimą ir kūrybą, nuotraukos.

Atsiliepinų knygoje pavienių asmenų ir ekskursijų įrašyta daug šiltų žodžių muziejiaus steigėjams, jo tvarkytojams. Lankytojai dėkingi šios sodybos šeimininkams Juodeliams, užleidusiems muziejui dalį savo namo, iki mūsų dienų išsaugojusiems ano meto baldus, gražiai prižiūrintiems čia įrengtą ekspoziciją.

Adolfas Uža

ŽEMDIRBIŲ SVEIKATOS SARGYBOJE

Igliaukos miestelis yra tolimame Kapsuko rajono kampe. Jo gyventojams nemaža būdavo nepatogumų susirgus. Pagalbos tekdavo kreiptis į Kapsuko, Simno, Prienų ar net Alytaus ligonines. Dabar Igliaukos ir aplinkinių kaimų gyventojams jau nebereikia baiminis sunegalavus. Miestelyje pastatyta dviejų aukštų erdvi ambulatorija-poliklinika. Joje dirba penki gydytojai, felčeris, taip pat medicinos seserys ir slaugės.

Nauja kaimo medicinos įstaiga įsikūrė ir Liudvinavo miestelio centre. Ši ambulatorija pastatyta už Žemaitės kolūkio lėšas. Vyriausiasis gydytojas Artūras Kunčius patenkintas gerai įrengtais procedūrų, fizioterapijos, stomatologo ir kitais kabinetais, laboratorija. Ambulatorijos paslaugomis taip pat naudojasi kaimyninių "Želsvelės", šešupės kolūkių nariai.

Geros gydymosi sąlygos sudarytos Sangrūdoje, Sasnavoje, Skaisčiūnuose, Daukšiuose, Jungėnuose, Gudeliuose ir kitose rajono vietose.

Žemdirbių, jų vaikų sveikata rū-

pinasi ir kitų Kapsuko rajono ūkių vadovai, žemės ūkio darbuotojų profsąjungos komitetai. Jie stengiasi, kad naujos mokyklos būtų statomos su sporto salėmis ir baseiniais, mechanizacijos dirbtuvėse būtų įrengiamos suomiškos pirtys, gyvulininkystės fermose — dušai, poilsio kambariai.

Rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomejo komiteto pirmininko pavaduotoja Vidmanta Marcinkevičienė sako, kad žemdirbių sveikata, medicinos įstaigų veikla — rajono ir apylinkių liaudies deputatų tarybų, jų vykdomųjų komitetų nuolatinio dėmesio centre. Antai Ažuolų Būdės apylinkės tarybos posėdyje apsvaresčius medicinos punktų darbą buvo suremontuotas Jūrės medicinos punktas, įsigyta naujų įrengimų. Ažuolų ir Plūtiškių kolūkių pirmininkai įparcigoti suremontuoti ambulatorijų patalpas, nupirkti naujų baldų, padėti įsigyti medicinos reikmenų.

Sasnavos, Devinės, Padovinio ir kitų kelių valdybos nemažą paramą teikia ūkių ribose dirban-

NE TIK RAITELIS PUIKUS

Tūkstančiai žmonių iš įvairiausių Lietuvos kampelių kasmet vasario mėnesį suvažiuoja į nedidelį Dusėtų miestelį pasigrožėti žirgų lenktynėmis ant Sartų ežero. Čia savo meistriškumą demonstruoja ne tik žirginio sporto entuziastai. Šalia hipodromo maršus, polkas ir valsus griežia kaimo kapelos iš Panevėžio, Ignalinos, Rokiškio ir kitų rajonų, o telšiečiai ir anykštėnai netikėtomis istorijomis, nutikimais, šmaikščiais sąmojais linksmina susirinkusius. Pasiklausę saviveiklininkų, daugelis paskuba į čia pat įsikūrusią liaudies meistrų mugę, kad įsigytų, kaip vienas šmaikštuolių išsireiškė, tinkantį prie kūno ir širdies daikčiuką, prisiminimą parsivežti į namus iš šios sporto ir meno šventės. Tačiau daugiausia visų akys nukreiptos į lenktynių trasą.

Čia beje didžiausią pasisekimą šiemet tarp žiūrovų turėjo Darius ir Jonas Vinckai iš Ukmergės rajono "Gimtosios žemės" kolūkio. Varžybų teisėjas — informatorius dažniausia minėjo šią pavardę: du kartus kviesdamas į startą, trečią sykį — apdovanojimu. Kai ažuolo vainiku buvo vainikuojamas Želvos vidurinės mokyklos devintokas Darius Vinckus, jo tėvas — Jonas, kolūkio pirmininkas, ruošėsi kovoti dėl "Eiklojo žirgo" prizo. Nors daugiakartiniam šių tradicinių lenktynių nugalėtojui J. Vinckui nepavyko užkopti ant garbės pakylės, tačiau jis, kaip ir simtai atvykusių stebėti savo bendradarbių želviečių startų, liko patenkintas. Kolūkio, į kurį įeina Bastūnų, Žvynėnų, Rimėsių, Siesarties, Žalvos ir dar dešimt aplinkinių kaimų, žirginio sporto entuziastai, atstovavę Ukmergės rajonui, tarp trylikos komandų

buvo tretis. Tai nemažas J. Vinckaus — ilgamečio kolūkio vadovo, didelio sporto ir kultūros propaguotojo, nuopelnas.

— Nuo pat mažens svajojau auginti duoną ir turėti gražų, didelį arklį, — prisimena per ketvirtą dešimtį perkopęs J. Vinckus.

— Dabar ūkyje, be darbinį arklį, turime 13 žirgų, su kuriais sportuoja mūsų jaunimas.

Beje, pirmininko pastangomis Želvoje pastatytas pirmasis respublikos kaime kultūros ir sporto kompleksas, kuris tapo tikru jaunimo traukos centru. Nemažos įtakos turi ir pačio pirmininko pavyzdys, kuris randa laiko šokiui ir dainai. Nebuvo nė vieno atvejo, kad jis be priežasties su žmona Regina, vyriausiąja ūkio ekonomiste, praleistų repetaciją. Jaunimo tautinių šokių ratelį lanko dukterė Edita ir sūnus Darius. Iš vienuolikos veikiančių saviveiklos ratelių, kuriuose susibūrę per 150 žemdirbių, arba kas dešimtas kolūkietis, geriausia kaimo kapela. Nemažas būrys duonos augintojų laisvalaikį praleidžia sporto salėse — žaidžia šaškimis, šachmatais, stalo tenisą, tinklinį.

Netrukus Želvą papuos dar vienas šiuolaikinis statinys — prkybos ir buities kompleksas ir 80 hektarų tvenkinys, užtvenkus pro gyvenvietę tekančią upelį. Hipodromą, kuriame dabar J. Vinckus su sūnūni ir kitais žirginio sporto mėgėjais treniruojasi, teks nukelti į kitą vietą. Pirmininkas viliasi, kad ežeras į kultivuojančių ūkyje sporto šakų sąrašą dar "įtrauks" akademinį irklavimą, buriavimą, poledinę žūklę...

Adolfas Uža

Nuotraukoje: Jonas Vinckus perduoda sūnui savo užgrūdintą žirgą Lovelasa.

tiems medicinos darbuotojams. Ūkiai aprūpina juos butais, šeimoms, norintiems laikyti naminius gyvulius, paruošia pašarų, savo technika įdirba ir pasėja javus. Medicinos darbuotojai, kaip ir kolūkiečiai, gauna veltui ar už mažą kainą keliafapius į poilsio namus, turistines išvykas.

Sunkiau susirgus kaimo gyventojai naudojami taip pat Kapsuko miesto centrinės ligoninės, Kalvarijos, Kazlų Rūdos ligoninių medicinos paslaugomis.

Stanislovas Pleskus

Auga Utena

Gerai 1985 metais padirbėjo Utenos statybininkai. Įkurtuvės buvo atšvęstos keturiolikoje daugiabučių namų. Ypač išaugo Aukštakalnis, kuriame sparčiai kyla originalus pastatas — čia įsikurs buitninkai, ryšininkai, taupomosios kasos darbuotojai.

— Alytaus šaldytuvų gamyklos darbuotojų grupė, vadovaujama inžinieriaus Petro Jurgionio, "moko" robotus tiksliai atlikti užduotis.

Vilnis, 1986 m. kovo 27 d.

“Vilnis” prieš 40 metų

(Prisiminus tos dienos laidą)

1946 metų kovo 27 diena buvo trečiadienis. “Vilnis” tą dieną išėjo šešių puslapių su pirmame puslapyje per visą puslapį antrašte “SSRS stovi už taiką — pareiškė Gromyko”. Antroje didžiojoje žinioje rašo, kad valdžia patvarkė, jog statybos medžiagos visų pirma turi eiti karo veteranams namų statybai ir, girdi, per dvejus metus numatoma pastatyti net 2,300,000 namų buvusiems kareiviams ir jų šeimoms. **Kasdiena** toje laidoje buvo F. Abeko, kur jis puoselėja viltį, kad automobilių pramonės dabininkai suvažiavime pasisakys už didesnes algas ir streiką.

Antrame puslapyje buvo net keturi vedamieji po antraštėmis: “Organizuos neorganizuotus”, “O kaip su Graikija”, “Pirmą kartą” ir “Tarpe lenkų”. Greta vedamųjų yra didelis vyr. leitenanto J. Kličiaus straipsnis “Su gimtąja žeme”. Puslapyje taip pat telpa turiningas laikraščio administracijos pranešimas po antrašte “Su Vilnės draugais”.

Trečiame puslapyje yra Clevelando žinių skyrius ir korespondencijėlių iš kitur, kaip iš La Porte, Ind., iš Gary, Ind., ir iš kitur. Čia telpa ir pranešimas su V. Andriulo nuotrauka, kad jis išvyko su maršrutu į Vašingtono valstijos miestus Aberdeen, Tacoma ir Seattle.

Ypač gausu laikraštyje vietos žinių. Vienoje skelbiama, kad laikraščio direktoriai nutarė suruošti banketą tik ką grįžusiam iš karo ir vėl stojusiam dirbti “Vilnyje” Juozui Sakalui. Banketas įvyksias “Vilnies” salėje šeštadienį, kovo 30 dieną.

Kita žinia skelbia, kad Progresyvės kuopos rengia parengimą kovo 31 dieną Hollywood salėje, 2417 W. 43rd st. Dovanėles parengime dalins Nancy Gordon, sveikinantią grįžusius iš karo kalbą pa-

sakys Tex Žebraitis, taipgi kalbės grįžusieji iš karo. Parengimo pilnas bus skiriamas nukentėjusiems nuo karo Lietuvos žmonėms.

Didelė žinia skelbia, kad kovo 24 dieną kankliciai buvo nuvykę pas Povilą Stogį į Sodus, Mich. Ekskursijoje dalyvavo J. ir A. Kenstavičiai, L. Jonikas, V. Tarutis, Abekienė, T. Johnson (pianistė), E. Bogden, G. Lawner, R. Žilnis. Kai kuriuos ekskursantus nuvežė A. Kaukas.

Žinia iš Town of Lake skelbia, kad LDS 102 kuopa ruošiasi kovo 30 d. turėti Erzvilkie salėje, 4600 S. Paulina, “bunko parę”. Smarkiai “bunko parei” darbuojasi S. Paliulis, A. Grinevičius ir P. Šileikis.

Žymioje victoje tarp vietos žinių skelbiama, kad kovo 28 diena (ketvirtadienį) “Vilnies” salėje vakare vyks Kapsuko klubo narių susirinkimas. Susirinkime bus diskutuojama apie būsimą balandžio 5-6-7 dienomis Vašingtone taikos konferenciją bei jos reikšmę Amerikos liaudžiai.

Nemaža laikraščio laidoje telpa apmokamų skelbimų. Ypač akį traukia skelbimas “**Įrašyk savo vardą į neišdildomą istorijos lapą Lietuvoje Vilniaus institute**”. Skelbime sako, jog savo vardą galės įrašyti tie, kurie aukos nemažiau \$25 nupirkimui kovai su vėžiu aparatūros Vilniaus institutui.

Gražus apmokamas skelbimas yra Kanklių choro. Jis skelbime kviečia publiką balandžio 7 dieną atsilankyti į Sokolų salę, kur choras statys operą “Bartered Britė”.

Tenka tik pagalvoti koks didelis čikagės pažangiųjų lietuvių judėjimas tada buvo. Vien tik tą savaitgalį vyko keli parengimai ir, kaip matyti, publikos juose pakakdavo, nors vyko net trys greta vienas kito, du net tą pačią dieną — kovo 30, šeštadienį.

J. Žaliukas

LAIŠKAI - PARAMA

LAUDERDALE LAKES, FLA.

Gerbiama Administracija!

Uršulė Daugirdienė man prisuntė \$30 čekį, kurį čia ir įdedu. \$15 prenumeratos atnaujinimui ir \$15 “Vilnies” paramai.

Malonėkite nuo mūsų pasveikinti kultūristes ir visas pažangaus judėjimo moteris Tarptautinės Moters dienos — Kovo Aštuntosios proga. Linkime stiprios sveikatos, neišsenkamos energijos ir veikti pažangiųjų organizacijų gretose.

Miami klubo likvidacija užbaigė ir visas lietuvių sueigas. Čia jau nėra daugiau progresyvių organizacijų. Mirtis labai išretino darbščius mūsų tautiečius, o likusieji gyvename labai išsisklaidę, tad todėl nepajėgūs. Daug jau randasi senelių slaugymo namuose bei išvažinėję gyventi pas artimuosius. Labai jau liūdnas gyvenimo saulėlydis, nors ir Floridos saulutė skaidriai šviečia.

Linkiu joms visiems sėkmingo tolesnio darbo. Tegul šie metai būna taikos metai.

N. Iešmantienė

JAU 25 METAI

Leonas Prūseika

Šių metų kovo 24 dieną sueina 25 metai, kai Čikagoje mirė JAV pažangiųjų lietuvių veikėjas, “Vilnies” redaktorius Leonas Prūseika, mano patarėjas.

Velionis gimė Daugėlaičiuose, Vilkaviškio rajone, Lietuvoje, 1887 metų lapkričio 10 d. Dabar būtų buvęs 98 metų amžiaus, bet mirė sulaukęs 74 metų. Jis buvo kilęs iš pasiturinčių valstiečių šeimos ir jo gimtasis vardas-pavardė buvo Albertas Vabalas. Baigė Liepojaus gimnaziją ir 1907-1909 mokėsi Peterburgo universiteto teisės fakultete. Dar būdamas studentas dalyvavo socialistų judėjime. 1909 metais buvo suareštuotas ir ištremtas iki gyvos galvos į Sibirą. Iš Sibiro pabėgo 1911 metais ir išvažiavo į JAV, pasinaudodamas slapyvardžiu Leonas Prūseika.

Bostone 1912 metais pradėjo dirbti “Laisvės” įstaigoje ir greitai laiku buvo redaktorius. Nuo 1926 metų buvo vienas iš dienraščio “Vilnis” redaktorių iki mirties. Tik 1931-36 metais buvo pasitraukęs iš “Vilnies”, nes tais metais priklausė pažangiųjų lietuvių judėjimo opozicinei grupei ir dirbo jos laikraščio “Naujoji Gadynė” redakcijoje. Bet, pripažinęs savo klaidas, 1936 metais grįžo į pažangiųjų veikėjų eiles.

Leonas Prūseika sumanė ir su draugais įsteigė Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugiją 1915 metais. Ši organizacija išsiplėtojo ir atsirado visuose JAV miestuose. Tarpe laikraščių “Laisvė” ir “Vilnis” organizacija buvo

P.S. Steve Yurevičius prašo pa-keisti adresą savo giminaitės Zelmos Jurevičienės Lietuvoje.

ROSLINDALE, MASS.

Enclosed is a \$65 check. \$15 for one year's renewal of Vilnis. \$50 donation from Walter Baltushis, 20 Stellman Road, Roslindale, Mass. 02131.

SANDY, UTAH

Miela Nellie, Siunėiu \$20. Prašau atnaujinti prenumeratą. Likę pinigai tegu būna “Vilnies” paramai.

Šią savaitę pas mus labai gražus oras, bet mano artritas vis tiek mane kankina.

Didelis dėkui Antanui Litvinui už gerus linkėjimus Naujiems metams. Gerbiu aš tave, Antanai, nes daug padėdį “Vilnies” įstaigoje. Linkiu jums visiems geros sveikatos ir laimės.

Joana Grigas

širdis visų pažangiųjų lietuvių. Atsirado rašytojai; vertinamai visokių knygų iš kitų kalbų; kiekvienas organizacijos narys gaudavo knygas, kurios mokino lietuvius atskratyti tamsumą ir religiškus burtus. Tos knygos atidarė pažangų kelią visiems lietuviams visokiame temose. Tarpe tų ALDLI knygų buvo ir keletas, kurias parašė Leonas Prūseika.

Velionis Prūseika išvertė iš kitų kalbų tris knygas: “Istorija Socializmo Suvienytose Valstijose”, parašyta M. Hillquit; “Vakarų Europos Literatūros Istorija”, parašyta V. Friče; ir “Rusija 1919 metais”, parašyta A. Ransome. Apart daug straipsnių, Leonas Prūseika parašė šešias knygas lietuvių kalba: “Karelis Marksas, Jo Gyvenimo ir Mokslo Charakteristika”, “Kary ir Revoliucijų Gadynė”, “Vytautas Mažasis, Jo Gadynės ir Asmenybės Vaizdas”, “Išdavikai Amerikos Istorijoje ir Sovietų Sąjungoje”, “Teisybė Apie Lietuvą” ir “Atsiminimai ir Dabartis”.

Per visą savo gyvenimą Leonas Prūseika buvo nepaprastai populiarus. Jo prakalbos, jo straipsniai laikraščiuose ir draugiškumas tarpe lietuvių liko visų atmintyje. Jis nuolat rūpinosi savo gimtosios Lietuvos gyvenimu. Savo straipsnyje “Ant Gedimino kalno Vilniuje iškilio laisvės vėliava” jis rašė: “Lietuvių tauta neklydo, padarydama griežtą ir neatmainomą nuosprendį būti tarybinių tautų sandraugoje. Per skausmus ir kančią ji įžengė į naują socialistinį gyvenimo etapą”.

Savo knygoje “Atsiminimai ir Dabartis”, minint “Vilnies” dvidešimties metų jubiliejų, jis rašė: “Eidama kovos keliu, “Vilnis” yra liaudies dienraštis tikriausia šio žodžio prasme, nes “Vilnis” yra kūnas ir kraujas viso mūsų darbininkiško, tikrai pažangaus liaudies judėjimo. “Vilnį” jokiū būdu negalima atskirti nuo visų didelių ir mažų sąjūdžių, kuriuose tik yra dalyvavę mūsų žmonės. Klasių kovos, bedarbių judėjimas... ispanų respublikos rėmimas, kova prieš fašizmą Lietuvoje, kova už antifasistinių kalinių išlaisvinimą... visa tai dieną iš dienos skardžiu atgarsiu aidėjo “Vilnyje”. Šie žodžiai nuspindi Leono Prūseikos gyvenimo kelią.

Minint Leono Prūseikos 25 metų mirties sukaktį, mes visi pažangūs lietuvių prisimename jo prakalbas, raštus ir draugiškumą. Buvo nepaprastai nuosirdus žmogus, o ypač atkreipdavo didelį dėmesį į jaunimą. Kur tik bebūtų, jis visur prieidavo prie jaunuolių, su jais draugiškai ir maloniai kalbėdavo, patardavo, buvo tikras tėvas. Todėl ir aš, prisimindama jo mirties 25 metų sukaktį, lenkiu prieš jį galvą, nes atvažiuoju į Detroitą niekad nepraleisdavo progos pamatyti manęs, pasikalbėti, sužinoti kaip sekasi mokslas (nes jis irgi mokėsi teisų Lietuvoje) ir visųmet buvo mano draugas bei tėvas patarėjas. Jei kur važinėjo po JAV, nepamiršdavo prisijusti nors kortelę su sveikinimu. Aš jo niekad neužmiršiu, kaip savo abiejų tėvelių...

Stefanija Masytė

Stambiausia Pabaltijyje tekstilės įmėnė yra “Lino” gamybinis susivienijimas. O didžiausias jo fabrikas yra Panėvėžyje. Čia nuo 1981 metų pradžios vien virš plano išausta apie 5 milijonus kvadratinų metrų lietuviškų drobių.

A. Sabaliausko nuotraukoje: Panėvėžio linų kombinato verpimo cecho verčios (iš kairės) Vida Butavičienė, Danutė Šapokaitė ir Irena Čiplytė.

Vilnis, 1986 m. kovo 27 d.

ATSISVEIKINOME SU MIELA MENININKE IR VISUOMENININKE ESTELLE BOGDEN

Po ištikto širdies smūgio, kovo 12 dieną mirė žymioji dainininkė, visuomenės veikėja Estelle Bogden pačiame gyvenimo gražume. Velionė buvo gimusi East St. Louis, Ill. Dar visai jaunutė su tėveliais atvyko į Čikagą ir čia gyveno iki mirties. Velionė buvo pašarvota Wolniak šermeninėje, 5700 S. Pulaski. Palaidota kovo 15 dieną.

Dar gerai prieš 10 val. ryto erdvi šermeninė prisirinko kupina velionės artimųjų, idėjos bei asmeninių draugų, norinčių atsisveikinti su brangia asmenybe. 10 val. pasigirdo liūdnas vargonų muzikos garsas, grojant muzikui George-Kvainauskui - Kwain. Dainavo solistė Helen Stumbrienė jos pačios parašytas dainai žodžius, pritaikintus velionės gyvenimui. Daina — Lakštingalėlė. Daugelis palydovų gaudžiai pravirko.

Po to kalbėjo Helen Bordner. Ji apibūdino velionės atliktus darbus meno bei dainos srityje. Nurodė, kad nebuvo lietuvių pažangių chorų bei dainininkų grupių, kuriose velionė nebūtų prisidėjusi ir savo švelniu bei žaviu balsu pakėlusį jų lygį. Ji mokėjo su visais sugyventi ir reikalui esant padėti. Baigus kalbą, solo dainavo Valerija Urbikienė, Anna Krisikienė ir Helen Bordner.

Po solisčių momentui pritaikintų dainų, kalbėjo laidotuvių direktorius P. J. Ridikas. Jis paskaitė

Estelle Bogden

vyrą, o vėliau sūnaus ir jo šeimos išreikštą padėką velionei už jos neribotą rūpestį jų gyvenimo kelyje. Kalbėtojas priminė, kad velionė ne tik priklausė prie visų pažangių organizacijų, bet ir josėjo atsakingas pareigas, kaip tai: buvo "Vilnius" bendrovės direktorių tarybos pirmininkė, gražiai talkininkavo Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijoje, buvo Dailės ir Dramos klubo (Mildos) pirmininkė, lankė Ex Mainierių klubo susirinkimus, gražiai ir sustartinai dirbo su Lakštutėmis. Kur tik buvo koks veikimas, ten ir matėme velionę Estelle. Daugumoj atvejų pirmininkavo stambiais renginiais. Nebus per daug pasakyta, jei bus išsireikšta, kad velionė Estelle buvo pažangių lietuvių tikra pažiba. Jos pasigęs ne tik jos mylimas vyras (kurį ji taip rūpestingai prižiūrėjo po jo rim-

tos širdies operacijos), sūnus Vincas ir jo šeima, sesutė Bernice Karas ir jos šeima, bet ir visas pažangus judėjimas, kuriam ji tiek daug jėgų skyrė.

Po rūpestingai paruoštos Ridiko kalbos, dainavo grupė velionės artimų draugų - menininkų: H. Stumbrienė, V. Urbikienė, G. Mikuzienė, Anna Krisikienė, H. Bordner, John Feiza, Edvardas Jokuška. Vargonais jiems palydėjo George Kvainauskas. Vėliau atsisveikinimo dainą ir kelias kitas velionės pamėgtas dainas dainavo minėtų draugų grupė.

Pasibaigus laidotuvių apeigoms, laidotuvių direktorius paprašė dalyvius praeinant vėrele atsisveikinti su velione. Laike laidotuvių apeigų, prie karsto garbės sargyboje stovėjo Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijos narės.

Virš 50 automašinių, kupinų palydovais, nulydėjo velionę į Lietuvių Tautines kapines. Ten palaidota šalia pirmiau mirusių tėvelių Antano ir Agnes Trijonių.

Kapinėse vėl kalbėjo laidotuvių direktorius ir vyrą bei sūnaus vardu padėkojo už dainas, kalbas, gyvų gėlių vainikus ir puokštes, užuojautas, dalyvavimą šermenyse ir laidotuvėse, karsto nešėjams ir pakvietė visus dalyvius sugrįžtuvėms į Marlene's Landmark restoraną, kur visi buvo tinkamai pavaisinti ir tuo būdu atsidėkota už suteiktas paslaugas laidojant mylimą žmoną, motiną, uošvę, močiutę ir sesutę Estelle Bogden.

Taip buvo baigta paskutinė kelionė plačios visuomenės taip aukštai gerbtos, ištikimos darbo klasės dukros ir visų pamiltos asmenybės.

Julija M.

TINKAMAI ATSISVEIKINTA SU VELIONE JULIJA URMONIENE

Visai netikėtai, po ištikto paralyžiaus smūgio, kovo 9 d. rytą Christ Community ligoninėje mirė Julija Urmonienė Jokubaitytė, sulaukusi 77 metų amžiaus. Velionė gimė Lietuvoje, Šiaulių mieste, 1908 m. rugsėjo 3 d. Amerikoje išgyveno 56 metus.

Velionė buvo pašarvota Brady-Gill šermeninėje, 2909 W. 87th St. Šeima per spaudą kreipėsi, kad vietoj gėlių aukotų vėžio ligos gydymo draugijai, bet vis tiek karstas skendo gyvų gėlių gausoje. Kovo 12 dieną prieš 10 val. ryto erdvi šermeninė prisirinko pilna žmonių.

Laidotuvių direktorius L. Bukauskas pranešė, kad bus pradėtos laidotuvių apeigos. Pasigirdo liūdnas vargonų balsas. Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijos narės, pasipuošusios draugijos pasirinktais kaspiniais, sustojo garbės sargyboje. Solistė dainavo momentui pritaikintą dainą. Po to laidotuvių direktorius paskaitė labai vykusiai paruoštą kalbą, apibūdindamas velionės gyvenime atliktus svarbius visuomeniškus darbus. Jis priminė, kad jis pats užaugo velionės globoje, nes jo tėveliai gyveno Roselande ir jam teko dalyvauti įvairiuose renginiuose, kuriuose Julija rūpestingai dirbo ir jų cigą tvarkė.

Kalbėtojas priminė, kad 1929 metais Ignui besisvečiuojant Lietuvoje, turėjo laimę susipažinti su

velione Julija ir sukurti šeimos židinį. 1930 m. ji atvyko pas vyrą į Worcester, Mass, o 1931 m. Urmonai atvyko į Čikagą ir apsigyveno Roselando kolonijoje. Julija su velioniu vyru visur dalyvavo, kaip tai: laikraščių vajuose, ypač rūpinosi ir dalyvavo Roselando Aido chore, LLD 79 kp., LDS 139 kuopoje, Roselando Lietuvių Moterų klube, Žemaičių klube. Ignui mirus 1977 m. liepos 26 d., Julija nuo veiklos neatsitraukė. Ji buvo LDS Antrosios apskrities komiteto narė, "Vilnius" bendrovės direktorių tarybos narė, Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijos, Ex Mainierių choro, Evergreen Park Senior Citizens klubo narė. Su šio klubo nariais jai teko įvairiomis ekskursijomis pasidairyti po plačią Ameriką.

Tiesa, Julija 1959 metais apsilankė su ekskursantu grupe Tarybų Lietuvoje. Grįžusi nuosekliai ir įdomiai aprašė savo įspūdžius bei patirtį viešnagės metu, o 1972 m. vasarą abu su Ignu lankėsi T. Lietuvoje ir grįžę atpasakojo, kokia didelė pažanga padaryta per tuos 12 metų.

Kalbėtojas priminė, kad Roselando kolonijoje veikė mokyklėlė, siekianti išmokinti vaikus lietuvių kalbos ir rašto. Julija juos mokė ir skatino nenuotelti nuo tėvų bei protėvių kalbos ir tradicijų. Jis priminė, kad velionė Julija savo gyvenime atliko tai, ka nedaugelis

iš mūsų atlikome. Tik liūdna ir skaudu, kad jai per anksti teko mus aplėsti. Bet kurie ją pažinome visada prisiminsime ir gerbsime jos kilnų atminimą.

Po išsamios kalbos ir atliktų laidotuvių apeigų, velionė buvo nulydėta į Evergreen Park kapinių krematoriumą. Lydėjo apie pusę šimto automobilių, kupinų palydovais. Kapinėse vėl kalbėjo laidotuvių direktorius. Dukros ir jos šeimos vardu padėkojo visiems už gyvų gėlių vainikus, už dalyvavimą šermenyse ir laidotuvėse, už išreikštą užuojautas liūdinčiais šeimai, padėkojo ir karsto nešėjams. Priminė, kad kviesta padainuoti solistė Estelle Bogden pati ligoninėje, po ištikto širdies smūgio. Dukros Virginia ir šeimos vardu pakvietė visus dalyvius sugrįžtuvėms į puošnų Fields restoraną, 10401 S. Cicero, Oak Lawn, Ill. Tuo būdu šeima atsidėkojo už suteiktas paslaugas laidojant mielą ir brangią motiną, uošvę ir močiutę.

Velionės pelenai bus nuvežti į Lietuvių Tautines kapines ir palaidoti šalia jos mylimo vyro Igno.

Taip baigta mielos visuomenininkės Julijos Urmonienės paskutinė kelionė. Jos jau nėra mūsų tarpe, bet jos gražus, pavyzdingas ir darbingas gyvenimas lai būna mums pavyzdžiu.

Laidotuvių dalyvė J. M.

Čikagoje koncertuoja T. Lietuvos artistai

Kaip buvo anksčiau rašyta, Čikagoje koncertuos Tarybų Lietuvos artistai su žymiuoju Virgilijumi Noreika. Šiuo metu kai kurie jau randasi Čikagoje. Tačiau dėl priešvėlykinės savaitės rimties dienų koncertai vyks ne tomis dienomis kaip buvo numatyta.

Dar paspėjame pranešti, kad didysis koncertas Pramonės muziejaus salėje su Čikagos orkestru vyks balandžio 6 dieną, 3:30 val. po pietų. Kiti du koncertai vyks Beverly Arts Center auditorijoje, 2153 W. 111th St. Vienas bus balandžio 10 d., antras — balandžio 12 dieną. Abu koncertai prasidės 7:30 val. vakare.

Ižangos bilietus bus galima gauti prie Beverly Arts Center auditorijos durų nuo 6 val. vakaro.

GRAŽIAI ATŽYMEJO TARP- TAUTINĘ MOTERS DIENĄ

Kovo 9 d. teko dalyvauti Amerikos pažangių rusių surengtame bankete atžymėjimui Tarpautinės Moters dienos. Dar gerai prieš pirmą valandą erdvi Humboldt Center salė prigūžėjo pilna. Pirm. P. Beletsky pirmiausia pasveikino dalyvius ir padėkojo už gausų atsilankymą. Vėliau minėtą renginį ir jo dalyvius sveikino American-Soviet Friendship draugijos Chicago tarybos vicepirm. George Landman. Jis linkėjo ir toliau taip gražiai veikti. Po to žymi visuomenės veikėja June Meka prašė visus susėsti, nes pietūs paruošti, o po pietų bus rodomas momentui pritaikintas kino filmas.

Pavalgius skanų ir sveiką maistą, pradėjo rodyti filmą, bet įvyko nelaimė. Per didelį skubumą nepastebėta išsvėdžiotų vielų, kas ten užkliuvo ir krito garsiakalbis. Po to garsas jau nebuvo aiškus. Nuspręsta minėtą filmą rodyti kitą dieną.

Dalyvė

RŪPESTINGAI APTARTI "VILNIUS" REIKALAI

Vasario 28 d. įvyko "Vilnius" bendrovės direkcijos posėdis, kuriame dalyvavo direkcijos nariai, taipgi administracijos ir redakcijos. Posėdį atidarė direkcijos pirmininkė Estelle Bogden ir vedė tvarką. Perskaitytas protokolas ir priimtas.

Administracijos raportą davė adm. Nellie De Schaaf. Ji žymėjo, kad vajuus buvo sėkmingas. Pirmą vajuus vietą laimėjo St. Petersburgo, Fla., vajininkė **Mary Brennan**, antrą vietą čikagietė Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugija, vadovystėje **J. Marazienės**, trečią vietą — detroitietė **S. Masytė**. Visos gavo po gražų skaičių naujų skaitytojų. Administratorė pažymėjo, kad vajininkų pagerbimui yra ruošiamas banketas balandžio 13 d. Jos raportas priimtas.

Finansinį raportą davė Julius Urbikas. Jis ragino daugiau padirbėti finansų sukėlimui.

Aptartas "Laisvės" jubiliejinio suvažiavimo klausimas. Delegatams išrinkti palikta sekančiam posėdžiui, kuris įvyks kovo 28 d. 1 val. popiet.

Sekr. J. M-nė

Vilnis, 1985 m. kovo 27 d.

EX MAINIERIŲ KLUBO SUSIRINKIMAS

Šiuo metu noriu priminti Ex Mainierių Draugiško klubo nariams, kad mūsų pirmas šių metų susirinkimas įvyks balandžio 19 dieną 12 val. "Vilnius" salėje, 3116 So. Halsted St. Svarbu, kad visi dalyvautumėte ir pasimokėtumėte narinių mokesčių. Kaip žinote, šįmet mokesčiai pakeltas iki \$2.

Tie, kurie teli gyvenate, ar dėl silpnos sveikatos negalite dalyvauti, prisijuskite mokesčių per paštą. Siųskite fin. sekretoriaus A. Litvino vardu, 3116 S. Halsted St., Chicago, IL 60608. o čekius išrašykite išdėdintės A. Vaitkienės vardu.
Skr. J. M-nė

GAUSIAI DALYVAUS 35-ME LDS KĖGLININKŲ TURNYRE

Šių metų gegužės 16, 17 ir 18 dienomis vyks 35-asis LDS Nacionalinis Kėglio (Bowling) turnyras Detroite, Mich. Zaidimui vieta nusamdyta: "The Maples Bowling Lanes", 22900 Michigan Avenue, Dearborn, Mich.

Kovo 9 d. LDS 216 kuopos nariai turėjo draugišką pasitarimą tuo reikalu. Prieita prie išvados samdyti vieną autobusą, kuriame tilps 47 asmenys. Kadangi nemažai žaidėjų ruošiasi vykti kitokia transportacija, tad tikėtai vienas autobusas tūbus samdomas.

Reikia tikėtis gausaus būrio kėglio žaidėjų iš Čikagos. A. P.

PRASOME DALYVAUTI VAJINIŲ PAGERBIMUI BANKETE

Kaip žinote, "Vilnius" vėjus gavimui naujų skaitytojų ir užsibai-gusioms prenumeratoms atnaujinti baigėsi vasario 27 d. Vajų reikia skaityti nusisėkusių, nes gauta nemažai naujų skaitytojų.

Administracija ruošia vajininkų pagerbimui banketą. Svarbu, kad į jį atsilankytų kuo daugiau svečių ir tuo būdu išreikštų padėką mieliems vėjus darbuotojams.

Banketas rengiamas balandžio 13 dieną 12 val. "Vilnius" salėje. Bus paruošti skoningi ir sveiko maisto pietūs.

Be didelių išvedžiojimų, prašome visus geros valios lietuvius, ypač "Vilnius" skaitytojus ir rėmėjus, gausiai atsilankyti į minėtą banketą.

Rengimo komisija

- Svajonė – tai žmogaus veržimasis pirmyn, tai visos jo viltys, visos jo paslaptys.

H. Seidbelis

- Pakelti balsą gali net ir tas, kas kojų nepakelia.

Mirė Catherine Žebraitis

Kovo 15 d., grįžusi namo iš Estelle Bogden laidotuvių, vakare mirė plačiai žinomo Houston Žebraitis žmona Catherine.

Velionės kūnas buvo pašarvotas Brady-Gill šermininėje, 2909 W. 87th St. Trečiadienį, kovo 19 d. 10 val. ryte buvo išlydėta iš šermininės į Evergreen kapinių krematoriumą.

MIRUS JULIJAI URMONIENEI

Reiškiame gilią užuojautą velionės dukrai Virginia Wrobel, žentui Walter, anūkams — Dawn Mason ir jos vyrui Robertui, Walter, Bruce, Sandra ir kilnios idėjos draugams-draugėms. Žinokite, kad ir mes kartu liūdime.

EMILY ir DICK WHITE
MARY ir JULIUS URBIKAS
ANNA ir STASYS J. JOKUBKA
ANTANINA ir PRANAS VAITKAI
ANNA KRISIKEN
STELLA ir ANTHONY CHAPAS

JULIJA URMONIENĖ-JOKUBAITYTĖ

(Gyveno Evergreen Park, Ill.)

Mirė 1986 m. kovo 9 d., sulaukusi 77 m. a. Gimė Lietuvoje, Šiaulių mieste, 1908 m. rugsėjo 3 dieną. Į Ameriką atvyko 1930 metais pas vyrą Igną Urmoną, Worcester, Mass 1931 m. atvyko į Čikagą, apsigyveno Roselando apylinkėje.

Buvo pašarvota Brady-Gill šermininėje, 2909 W. 87th St. Kovo 12 d. buvo nulydėta į Evergreen Park kapinių krematoriumą ir ten sukremuota. Vėliau pelenai bus nuvežti į Lietuvių Tautinės kapinės ir palaidoti šalia pirmiau mirusio vyro Igno Urmono.

Velionė priklausė prie: Roselando Aido choro, LLD 79 kp. LDS 139 kuopos, buvusio Roselando Lietuvių Moterų klubo Lietuvių Žemaičių klubo, Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijos, Ex Mainierių klubo, Evergreen Park Senior Citizens klubo.

Paliko giliame nuliūdime mylimą dukrą Virginia Wrobel, žentą Walter Wrobel, keturis anūkus — Dawn Mason ir jos vyrą Robert, Walter, Bruce, Sandra.

Laidotuvių direktorius L. Bukauskas, tel. 264-2228.

Liūdinti dukra Virginia Wrobel, žinodama, kad motina aukštai gerbė laikraštį "Vilnis", mirusios motinos vardu įteikė laikraščiui \$70 paramos.

Vilnis, 1986 m. kovo 27 d.

Aplankykite Lietuvą

Šiemet "Vilnius" Administracija organizuoja laikraščio skaitytojų net tris turistines grupes. Kaip paprastai, grupės Lietuvoje pabuvos po 10 dienų ir, labai galimas daiktas, kurie norės galės po parą ar dvi nuvykti į savo gimtąsias vietas.

Pirma grupė išskris gegužės 12 d., Maskvoje nakvos 2 naktis, Vilniuje 10 naktų. Grįžtant Maskvoje nakvos 1 naktį. Šia grupe kelionė, viešbučiai, maistas bei turai kainuos \$1,650 iš Niujorko.

Antra grupė išskris birželio 2 d., Maskvoje nakvos 2 naktis, Vilniuje 10 naktų. Grįžtant Maskvoje nakvos 2 naktis. Šia grupe kelionė, viešbučiai, maistas bei turai kainuos \$1,750 iš Niujorko.

Trečia grupė išskris rugpjūčio 25 d., Maskvoje nakvos 2 naktis, Vilniuje 10 naktų. Grįžtant Maskvoje nakvos 1 naktį. Šia grupe kelionė, viešbučiai, maistas bei turai kainuos \$1,750 iš Niujorko.

Pirmoji ir trečioji grupės kelionėje truks 14 dienų, antroji — 15 dienų. Virš minčtos kainos gali pasikeisti.

Norintys kuria nors grupe vykti, paskubėkite registruotis, nes grupėse vietų skaičius ribotas.

Daugiau informacijų ir registracija kreipkitės:

"Vilnis" Administracija
3116 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
Telefonas: 1 (312) 842-7325

P.S. Šią žinią praneškite savo giminėms, draugams bei pažįstamiems.

"VILNIUS" ADMINISTRACIJA

APLANKĖM U. JUODAITIENĖ IR FRANCES PFEIFER

Seniai rengiausi aplankyti drg. Uršulę Juodaitienę, bet įvairūs darbai darbeliai vis trukdė. Sekmadienį, kovo 9 d., drg. J. Patecko pakviesta, vykome į Parkside Gardens Nursing Home, 5701 W. 79th St., Burbank, Ill., kur ir radome mielą Uršulę Juodaitienę, taipgi ir Alfonso Patecko draugę Frances Pfeifer.

Uršulę radome begulinę. Sakė, kad labai pavargo besėdėdama, tai atsigulusi pailsėti. Iš karto ji manęs nebeatpažino, bet kai pasakiau, kad jai pirmininkaujant kultūriečių draugijoje, buvau sekretorė, tai tuojau prisiminė.

Tiesa, nuvykę jau radome Alfonso Patecką ir Jono dukrą Lindą bei jos draugę.

Ilgokai pasisvėciavę atsisveiki-

nome ir pažadėjome vėl aplankyti. Uršulę Juodaitienę sveika būdama daug dirbo pažangiųse organizacijose ir jų parengimuose. Gaila, kad senatvė ir liga ją atskyrė iš mūsų. **Julija M.**

HELEN TRUSK LIGONINĖJE

Nuoširdžioji pažangietė Helen Trusk nuo kovo 3 d. yra ligoninėje. Ji gavo infekciją į kojos

pirštą. Pradžioje manyt, kad praeis, bet pastarosiomis dienomis teko pergyventi operaciją infekcijai pašalinti. Rašant žinią, dukra Aldona sakė, jog ligonė sėkmingai sveiksta ir iki skaitysite šias eilutes, labai galimas daiktas, jau bus ligoninė aplėidus.

Linkiu Elenutei sėkmingo ir visiško pasveikimo. **Vilniūtė**

In Loving Memory

MIKE PALEVICH - Herrin, Ill.

Mike Palevich, of Herrin, Ill., died March 29, 1980 after many years of suffering from the dread coal miners' disease, Black Lung.

In his last remaining years, he was forced to keep an oxygen tank constantly at his side, but despite his difficulty in breathing he always remained cheerful.

Mike's hobby was gardening, but flowers and especially, roses were his favorites. Even though very weak, with his oxygen tank on the floor beside him, he would gaze out the window at his beloved flowers, drinking in their beauty.

IT HAS BEEN FIVE LONG YEARS OF LONELINESS NOT HAVING YOU, DEAR. I SHALL ALWAYS REMEMBER YOU AND OUR WONDERFUL YEARS TOGETHER.

Wife — MARY PALEVICH
900 So. 16th St.
Herrin, Ill. 62949

Mirę lietuviai

— Kovo 2 d. mirę Juozas Dambrauskas, sulaukęs 87 m. a. Gimę Lietuvoje. Šioje šalyje išgyveno 39 metus. Liūdi brolis ir kiti giminės. Palaidotas kovo 4 d. Kazimierinėse kapinėse.

— Kovo 2 d. mirę Marcelinas Čepulionis, sulaukęs 77 m. a. Gimę Lietuvoje, Vabalninko apylinkėje, Biržų rajone. Šioje šalyje išgyveno 37 metus. Liūdi žmona, dukteris ir jos šeima. Palaidotas kovo 5 dieną Kazimierinėse kapinėse.

— Kovo 3 d. mirę Juozas Simonavičius. Gimę Lietuvoje. Šioje šalyje išgyveno virš 35 metų. Lietuvoje liūdi sūnus ir dukteris. Palai-

dotas kovo 5 d. Kazimierinėse kapinėse.

— Kovo 3 d. mirę Klemas Markus. Gimę Lietuvoje, Kaimelio apylinkėje, Šakių rajone. Liūdi žmona, brolis, sesuo ir kiti giminės. Palaidotas kovo 7 d. Kazimierinėse kapinėse.

— Kovo 3 d. mirę Petronėlė Nausėdienė, sulaukusi 81 m. a. Gimę Lietuvoje, Tauragės apylinkėje. Šioje šalyje išgyveno 37 metus. Liūdi trys dukros, sūnus ir jų šeimos. Palaidota kovo 7 dieną Kazimierinėse kapinėse.

— Kovo 3 d. mirę Genevieve Krajček, sulaukusi 63 m. a. Liūdi aštuoni vaikai, motina ir kiti giminės. Palaidota kovo 7 d. Kazi-

mierinėse kapinėse.

— Kovo 4 d. mirę vienuolė Genovaitė Čižauskaitė. Liūdi giminės. Palaidota kovo 7 dieną Kazimierinėse kapinėse.

Mirę LDS nariai

Nuo šių metų sausio 11 d. iki vasario 12 d. mirę šie LDS nariai:

Marta Kavaliūnas, sulaukusi 82 metų amžiaus, priklausė LDS 1 kuopai, Ozone Park, N.Y.

Antanina Valentienė, 93 m. a.,

86 kp. narė, Detroit, Mich.

Marcelė Panelis, 90 m. a., pavienė narė, Bayonne, N.J.

George J. Vavases, 71 m. a., pavienis narys, Roscoe, Pa.

Julia Kaminsky, 86 m. a., 6 kp. narė, Binghamton, N.Y.

Steve Yavorski, 79 m. a., 53 kp. narys, Chicago, Ill.

Chester Shalton, 56 m. a., 216 kp. narys, Chicago, Ill.

Anthony Powell, 79 m. a., 216 kp. narys, Chicago, Ill.

MIRUS JULIJAI URMONIENEI

Reiškiamė gilią užuojautą velionės dukrai Virginia Wrobel, žentui Walter, anūkams Dawn Mason (Robert), Walter Bruce, Sandra. Taipgi kilnios idėjos draugams ir draugėms. Mes liūdime kartu su jumis.

ISABELLE PETERS
EVA SANKUS
ISABELLE MATTUS
ALICE PAULIUKIENĖ
VINCĖ POVILONIENĖ
FRANCES PFEIFER
ALFONSAS PATECKAS

JONAS PATECKAS
ANTANAS LITVINAS
JULIJA MARAZIENĖ
VITO PAJAUJIS
MARCELLA WASSEL
ED JORDAN
FRANCES JORDAN

MIRUS ANTANUI POVILONIUI (Anthony J. Powell)

Mirę 1986 metų sausio mėn. 30 dieną

Reiškiamė nuoširdžią užuojautą velionio žmonai Vincetai, dukrai Lorraine (Anthony) De Grazia ir šeimai; sūnui Raymond (Virginia) Powell ir šeimai; seserims Antoinette (Frank) Vaitkus ir šeimai, Helen (Jack) Council ir šeimai; broliui Chester (Mary) Powell ir jo šeimai; visiems artimiesiems, giminėms ir idėjos draugams Amerikoje ir Tarybų Lietuvoje.

Žinokite, kad ir mes liūdime, netekę gero draugo.

EVA SANKUS
ISABEL MATTUS
ANNA ir S. J. JOKUBKA

MIRUS JULIJAI URMONIENEI

Reiškiu gilią ir nuoširdžią užuojautą dukrai Virginia Wrobel, netekus mylimos motinos, žentui Walter, anūkams: Dawn Mason ir jos vyrui Robert, Walter, Bruce, Sandra; taipgi kilnios idėjos draugams, netekusiems rūpestingos ir nuoširdžios veikėjos. Aš kartu liūdžiu.

* * *

MIRUS ESTELLE BOGDEN

Reiškiu gilią užuojautą velionės vyrui Vincui, sūnui Vincui Bogden, marčiai Barbarai, anūkams ir proanūkams, sesutei ir jos šeimai; kilnios idėjos draugėms ir draugams, netekusiems nuoširdžios veikėjos-solistės Estelle asmenyje.

Ir aš liūdžiu drauge su jumis.

JULIJA MARAZIENĖ

MIRUS JULIJAI URMONIENEI

Reiškiamė gilią ir nuoširdžią užuojautą velionės dukrai Virginia Wrobel ir žentui Walter, anūkams: Dawn Mason (Robert), Walter, Bruce, Sandra.

Žinokite, kad mes kartu liūdime.

* * *

MIRUS ESTELLE BOGDEN

Reiškiamė gilią ir nuoširdžią užuojautą velionės vyrui Vincui Bogden ir sūnui Vincui, marčiai Barbara, anūkams: Lisa Regenold (David), Marc Bogden (Sharon), Kristinai, Gwyneth, proanūkams, sesutei ir jos šeimai bei kitiems giminėms ir kilnios idėjos draugams, netekusiems brangios asmenybės.

HELEN TRUSK — ALDONA ZEKAS

MIRUS JULIJAI URMONIENEI

Reiškiamė gilią užuojautą velionės dukrai Virginia Wrobel, žentui Walter, anūkams — Dawn Mason ir jos vyrui Robertui, Walter, Bruce ir Sandrai. Žinokite, kad ir mes liūdime, netekę kilnios idėjos draugės.

WALTER SLENCH
DONALD SLENCH ir šeima
LINDA SANTWIRE ir šeima

MIRUS JULIJAI URMONIENEI

Reiškiamė gilią užuojautą velionės dukrai Virginia Wrobel, žentui Walter, anūkams — Dawn Mason ir jos vyrui Robertui, Walter, Bruce, Sandrai. Žinokite, kad ir mes liūdime netekusios nuoširdžios draugijos narės.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOTERŲ KULTŪROS
DRAUGIJOS VALDYBA IR NARĖS

MIRUS ESTELLE BOGDEN

Reiškiamė gilią užuojautą velionės vyrui Vincui Bogden, sūnui Vincui, marčiai Barbara, anūkams — Lisa Regenold ir jos vyrui David; Marc Bogden ir jo žmonai Sharon; Kristinai, Gwyneth; proanūkams, sesutei ir jos šeimai bei kitiems giminėms; taipgi kilnios idėjos draugams, visuomenininkės-solistės Estelle asmenyje netekusiems brangios asmenybės.

Mes kartu liūdime.

WALTER SLENCH
DONALD SLENCH ir šeima
LINDA SANTWIRE ir šeima

CHICAGO, ILL.

Mirus ESTELLE BOGDEN-TRYONYTEI

Reiškiamė gilią užuojautą jos vyrui Vincentui, sūnui Vincentui, marčiai Barbarai, anūkams ir proanūkams šiose liūdesio valandose, netekus nepavarduojamo mylimo žmogaus šeimoje.

Liūdime drauge su kitais velionės artimaisiais, bičiuliais, draugais bei pažįstamais.

Ilgai Jos atminimas neišdils mūsų širdyse.

ANN ir S. J. JOKUBKA

MIRUS ESTELLE BOGDEN

Reiškiamė gilią užuojautą velionės vyrui Vincui Bogden, sūnui Vincui, marčiai Barbara, anūkams — Lisa Regenold ir jos vyrui David; Marc Bogden ir jo žmonai Sharon; Kristinai, Gwyneth; proanūkams, sesutei ir jos šeimai, visiems giminėms ir kilnios idėjos draugėms-draugams.

Žinokite, kad ir mes liūdime netekusios veiklios narės.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOTERŲ KULTŪROS
DRAUGIJOS VALDYBA IR NARĖS

Vilnius, 1986 m. kovo 27 d.